Teplaq3 toti⁹ orbꝭ ſacerdotib⁹ ⁊ alijs ornamētꝭ ⁊ ſtatuꝭ honorificētiſſima. Stat⁹ eccliaſticus ⁊ ſecularium ⁊ religioſoꝝ vtriuſq3 ſex⁹ numero ſuo ⁊ diſciplinat⁹. ppl's facūd⁹ ⁊ humanus. ⁊ deuotōi ſup oēs germanie incolas deditiſſim⁹ Nobilitas ē plīma ad arma aſpirās ⁊ martis amatrix. Sex⁹ muliebris venuſt⁹ q̄dē ⁊ affabilis ſed pudic⁹. Plebs ruſtica Polonici ydeomatis agreſtib⁹ laborib⁹ deſidioſe incūbēs potationi ē plus dedita. Inde ⁊ dom⁹ ⁊ agri coꝝ parꝫ culti ſꝫ neglecti viles caſas habitant. Agri cole vō alemani rus meli⁹ exercent ⁊ vrbanius domos p ſuo captu ꝯſtruūt. Sumpt⁹ multo lautiore pāo q̄ꝫ finitimis pūincijs cōpant. Sed qḋ Sleſie immēſum aliqū detrimētū afferet ē q ceſſū dn̄i ⁊ poſſeſſores p̄cepta p loci ⁊ poſſeſſoris q̄litate. nōnulla pecūiaꝝ ſumma ānuē te ſupioritate ⁊ ꝯfirmāte venditori annuū cenſum in bonis ſuis inſcribūt. quē vbi aliq̄t ānis ſoluerint poſtea dare recuſant. Inde ruſtici (vt inter ꝯhētes pactū fuit) aut cēſuris irretiunt̄ ecclesiaſticis aut pignora adimunt̄. qḋ grauamē ipi ruſtici ferri neq̄untes domos ⁊ agros deſerētes alioꝛſuꝫ fugiūt. q̄ loca ſepe deſerta relinquūtur. Ex h̄ potiſſimuꝫ capite Sleſia mai⁹ in dies niſi puideat̄ ſuſcipit detrimētū. Prouīcia alioq̄n laude pſeq̄nda. gēti pot⁹ ceruiſia. Vino ex morauia aut hūgaria aducto vtūt̄. q̄ꝫq̄ꝫ nōnihil vini i ſleſia apḋ croſnā hr̄ qḋ p maioꝛi pte extra puīciā poderā i pruſſiā ⁊ alioꝛſuꝫ ꝺportat̄. Preter pānos laneos exigui p̄cij q̄ in hūgariaꝫ deferūt̄ ⁊ piſces i morauiā delatos nihil extra ſleſiā ſitis ex mercib⁹ ꝺportat̄. nimi⁹ etiā ⁊ v̄gi nū ⁊ mlꝛꝝ ornat⁹ auri ⁊ gēmaꝝ ⁊ veſtiū cult⁹ puīciā n̄ paꝝ extenūāt. Ne hee vrbes idite ac puīncie (q̄ꝝ noticia tardi⁹ ad nos deueīt) laūde ſua p̄uent̄ eas in h̄ ope i fine addicere libuit. pfecto libe vrbes p̄cipue lubiceñ. ſi diuitias. ordinē ſenat⁹. hūanitatē moreſq3 ppl'i. maris portū. ſitū ⁊ edificia pſpicere velimus. Digne igit̄ hiſtoria ac cōmemoratōe. Poſtremo ſi vrbes plures q̄s adiungere velit dat̄ eis equa poteſtas.

Miſſa

Ad deū optimū maximū ꝺ his q̄ mirabilia geſſit piuſtiſſimo ⁊ excelſo Maximiliāo roge romāoꝝ

Auctoꝛ ⁊ p̄nceps opoſe mūdi
Quicq3 deceptis opifer fuiſti
Gentib⁹ index. reddituꝛus idem
Omnibus equus
Quam potens rerum fueras creatoꝛ
Quam datoꝛ largus redimis ſalutem
Quam reddis iuſtus trutinatoꝛ orbis
Quam ſapienſq3
Cū velis iuſtus homines tueri
Mirus es cauſe melioris actoꝛ
Mirus iuſte domitoꝛ querele
Hoſtis iniquis
Suetus humanis animis preeſſe
Mitigas ſeruos. placidos acerbas
Sontibus ſontes agitas ⁊ hoſtes
Hoſtibus vrges

Nortiſs addens ouium pauorem
Fortium iuſtis animos leonum
Militum multas acies retundis
Agmine paruo
Tu iubes ventis ſileant. ſilentqꝫ
Precipis ponto tumeat. tumetqꝫ
Imperas lune lateat. lateatqꝫ
Sanguine tincta.
Vere canentes hyemes virenti
Turbidas celo pluuias ſereno
Sepe permutas. facies ⁊ vſus
Menſis ⁊ anni.
Tanta cum regi dederis romano
Audias voces. iuuenum ſenumqꝫ
Audias grates hominum. precesqꝫ
Iuſta petentum.
Inde non ceſſes melior patronus
Cum ſuis regem populis tueri
Principem ſerua. ſobolem domumqꝫ
Adde triumphos.
O deus ſerues decus hoc precamur
Ceſari natum ſimul ⁊ nepotem
Indolis mire. videat regentes
Tempore longo.
Hiſqꝫ ſic patrem foueas añimqꝫ
Cuius exemplo peragant iuuentam
Et ſuis geſtis fuerit ſenecta
Gratior illi.
Sic regant orbem dominando recte
Quo fidem nobis pius vt dediſti
Protegant ſemper citiusqꝫ vincant
Illius hoſtes.
Et feros turchos rabidasqꝫ gentes
Pellere. ⁊ caſtris ſpoliare victos
Vt queant regna ⁊ reparare quondam
Chriſticolarum
Proſperos greſſus animiqꝫ motus
Auſtrie ſtirpis. faueasqꝫ felix
Cepta quo a priſcis patribus per omne
Proroget euum.
Hec mari ac terra viget parando
Gloriam ſemper. ferat ⁊ ſuboruus
Solis ⁊ caſus crucis alma ſigna
Nomine chriſti.
Inde celeſtium meritis triumphum
Conſequi tandem mereantur omnes
Cum bone legi dederint ſubactum
Robore mundum.
Hec rogat noſter chorus vt perennem
Gloriam eternus pater atqꝫ natus
Spiritusſanctus deus ⁊ ſequatur
Trinus ⁊ vnus.

Laus deo

Veteres rerũ ſcriptores parciſſime de Germania locuti ſunt. ac ſi ea natio extra orbẽ iaceret ⁊ ſomniantes q̃dammodo res germanicas attigerunt. Namqꝫ ſi legamus vetuſta tempora inueniemũs germanos olim ritu vixiſſe barbario. veſtibus vſus laceris. venationi tantum ⁊ agrorum culture dediſſe operam. Feroces quidem homines ⁊ belli appetentes. Sed argenti prorſus inopes. quibus quippe nec vini vſus erat. Ipſaqꝫ Germania intra Mare ⁊ Danubium fluuium. Rurſusqꝫ intra Rhenum ⁊ Albim fluuios continebatur, nũc vero. q̃tum tranſgreſſi ſunt ſuos proprios limites nõ ignoratur. Nã plus fere eſt q̃uod nacti ſunt in gallia. Rhecia. Norico. Vindelico atqꝫ in ipſa ſcithia ſeu Sarmacia q̃ꝫ quod intus habuerunt. Quid etenim memoremus nobiliſſimas Vrbes ſplendidiſſimaqꝫ. ditiſſima templa. opulentiſſimos etiam principes ac prelatos. Certe non videmus prouinciam talem eſſe que computatis omnibus Germaniam prouinciam ſuperet. q̃ ſi reſurgeret aliquis illorum Theutonum qui tempore Iulij ceſaris vixit Germaniam peragraret. vt ario iuſtus profecto diceret non eſſe eam terram quam olim viderat. negaretqꝫ ſuam eſſe patriam. Cum vinearum ⁊ etiam arborum fructiferarum conſitiones vſitus hominum. vrbanitatem ciuium. Splendorem vrbium. tantamqꝫ nitidam policiã apud Germanos contueretur. Verum hanc mutationem quis fecit niſi ſancta ac vera religio domini noſtri Jeſu chriſti. Cultus q̃ppe chriſtiane religionis a Germanis nationibus omnem barbariem expulit atqꝫ ita expoliauit. vt iam greci ipſi Barbari. Germani autem recte latini appellari mereantur. Siue igitur noua conſideranti ſeu vetera mente repetenti nulla perior. nulla ardentior (inter omnes enim natio-